

Rayon müalicə-diaqnostika mərkəzində görkəmli oftalmoloq alim, Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü Zərifə xanım Əliyevanın anadan olmasının 92-ci ildönümü ilə əlaqədar tədbir keçirilmişdir. Yubiley tədbirini müalicə-diaqnostika mərkəzinin baş hakimi əvəzi Kamal Məmmədov açmış, görkəmli alimin həyat və fəaliyyəti barədə çıxış etmişdir. K. Məmmədov bildirmişdir ki, Zərifə xanım

Görkəmli alimin xatirəsi anıldı

mişdir ki, 1947-ci ildə Zərifə xanım Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun (hazırda universitet adlanır) müalicə profilaktika fakültəsini göz xəstəlikləri ixtisası üzrə bitirir. Həmin dövrdə Azərbaycanda ağır nəticəyə, hətta korluğa səbəb olan traxoma infeksiyon xəstəliyi geniş yayılmışdı. Bu xəstəliyə qarşı təsirli

müayinə edir, həkim oftalmoloqlara məruzələr oxuyur, əhali arasında səhiyyə maarifi ilə bağlı çoxlu söhbətlər aparırdı. Amma, belə ağır xəstəliklə mübarizədə bu kəfiyyət deyildi. Respublikada yayılmış göz xəstəliklərinə, o cümlədən, gözün peşə xəstəliklərinə

1923-cü ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonunun Şahtaxtı kəndində görkəmli elm adamı, tanınmış həkim, bacarıqlı dövlət xadimi, fəal ictimaiyyətçi Əziz Əliyevin ailəsində anadan olmuşdur. Əsil ziyalılıq nümunəsi olan bu ailədə böyüyüb boya-başa çatmaq Zərifə xanımın gələcək həyat yolunun müəyyənələşməsinə ciddi təsir göstərmişdir.

Tədbirdə görkəmli alimin elmi fəaliyyəti barədə geniş məruzə edən göz xəstəlikləri həkimi Şirəli Sadıqov bildir-

müalicə vasitəsi yox idi. Ona görə də bu infeksiyon xəstəliyə qarşı mübarizə tək oftalmologiya sahəsi üçün deyil, bütövlükdə respublikanın səhiyyəsi üçün mühüm əhəmiyyət daşıyırdı. Belə bir vaxtda Zərifə xanım traxoma xəstəliyinə qarşı aparılan profilaktik və müalicəvi tədbirlərin təşkilində və həyata keçirilməsində fəal iştirak edir, konkret müalicə təcrübəsindən başqa Azərbaycanda traxoma xəstəliyinin daha geniş yayıldığı rayonlara, kəndlərə gedir, xəstələri

dair fundamental tədqiqatlar aparmaq, bu xəstəliklərin effektiv müalicə üçullarını və profilaktika tədbirlərini işləyib hazırlamaq və tətbiq etmək tələb olunurdu. Zərifə xanım da nursuz gözlərə işıq gətirmək, təbiətin çoxsaylı rənglərinə, əsrarəngiz gözəlliyinə həsrət qalan insanlara həyat eşqini paylaşmaq arzusunda idi. Bu arzu onu Moskvaya, Ümumittifaq Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutuna apardı. Zərifə xanım görkəmli göz xəstəlikləri alimlərinin toplaşdığı bu institutda iki illik ixtisa-

sartırma kursu keçir.

1960-cı ildə Zərifə xanım «Traxomanın digər terapiya üsulları ilə birlikdə sinfomisinlə müalicəsi» mövzusunda dissertasiya müdafiə edərək «tibb elmləri namizədi» elmi dərəcəsinə qazanır. Zərifə xanım həkimliklə bərabər Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda da müəllimlik edir, öz təcrübəsini gənc həkimlərə öyrətdirdi.

Çoxillik müşahidələrin, klinik tədqiqatların və eksperimentlərin nəticələri Zərifə xa-

nım Əliyevanın doktorluq dissertasiyasının əsasını təşkil etmişdir. O, doktorluq dissertasiyasını dünyanın ən nüfuzlu oftalmologiya mərkəzlərindən birində—Moskva Elmi-Tədqiqat Göz Xəstəlikləri İnstitutunda 1977-ci ildə müvəffəqiyyətlə müdafiə etmişdir.

1981-ci ildə oftalmologiyanın inkişafına verdiyi böyük töhfəyə —görmə orqanının peşə potologiyası sahəsində apardığı elmi tədqiqatlara və nəticələrə görə professor Zərifə Əliyeva oftalmologiya aləmində ən yüksək mükafata—SSRİ Tibb Elmləri Akademiyasının akademiki M. İ. Averbax adına mükafatına layiq görülmüşdür. 1983-cü ildə Zərifə xanım Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının akademiki seçilmişdir. O oftalmologiya sahəsində çoxsaylı monoqrafiyaların, elmi məqalələrin müəllifi idi.

Nəhəng elmi, tibbi, həkim fəaliyyəti ilə yanaşı Zərifə xanım qayğıkeş ana, vəfali ömür gün yoldaşı olmuşdur. Ulu öndər Heydər Əliyev Zərifə xanımın onun həyatına və fəal siyasi fəaliyyətinə ruh verən sədaqətli bir ömür gün yoldaşı olduğunu dəfələrlə vurğulamışdır.

Tədbirdə Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin məsul işçisi Zahid Əfəndiyev iştirak və çıxış etmişdir.

Qüdrət SƏMƏDOV.
Foto S. Umuyevindir.

Daim ucal, Azərbaycan

Doğma vətənimiz Azərbaycan Şərqlə Qərbin qovşağında yerləşir. Elə buna görədir ki, ana vətənimizə Şərqlin qapısı deyirlər. Azərbaycanın tarixinə boylanmış baxanda onun ululuğunu, zənginliyini, qədimdən-qədim olmasını bir daha görmək olar. Doqquz iqlim qurşağına, yeraltı-yerüstü sərvətlərə, qədim tarixi abidələrə malik Azərbaycan torpağı mən deyədim ki, dünyanın ən gözəl guşəsidir. Bütün bu nəzəmətinə, təbii gözəlliklərinə görə həmişə yadellilərin işğalına, talanına məruz qalan vətənimiz bu gün hər bir dövlət üçün nümunədir. Yetmiş il boyunduruq altında olan Azərbaycanda bu gün siyasi, iqtisadi vəziyyət tamamilə başqadır. İndi Azərbaycan

müstəqil, azad, demokratik respublika kimi müqəddaratını özü həll edir, bir çox xarici ölkələrlə iqtisadi, siyasi, mədəni, bir sözlə bütün beynəlxalq səviyyəli əlaqələr yaradır.

Son zamanlar respublikamız hər bir sahədə sürətli inkişaf yolundadır. Bir çox tədbirlərə ev sahibliyi edən Azərbaycan inkişaf etmiş ölkələrlə bir sıradadır. Hər hansı sahədə olursa-olsun yüksək səviyyəli inkişaf göz qarşısındadır. Lazım gələrsə beynəlxalq səviyyəli bütün tədbirlərə imza atan, dəstəkləyən, ev sahibliyi edə biləcək gücə malik olan Azərbaycan indi dünya dövlətləri arasında böyük nüfuzə malikdir. Bu gün hər bir dövlət Azərbaycanın necə böyük bir gücə, qüdrətə malik olduğunu cox aydın

görməkdədir. 2015-ci il ilk Avropa Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi qərarını bunu bir daha sübut etdi. Avropanın 50 Milli Olimpiya Komitəsini birləşdirən Avropa Olimpiya Təşkilatı tərəfindən dəstəklənən bu beynəlxalq tədbir hər bir ölkənin diqqət mərkəzindədir. İlk Avropa Oyunlarının keçirilməsi barədə qərar 2012-ci il dekabrın 8-də Romada qəbul edilmişdir. Avropa Olimpiya Komitəsinin 41-ci Baş Assambleyasında qəbul edilən qərara əsasən bu geniş miqyaslı tədbirin hər dörd ildən bir keçirilməsi planlaşdırılmışdır. Növbəti Avropa Oyunlarının isə 2019-cu ildə keçirilməsi nəzərdə tutulub. Bu layihənin birinci addımları Azərbaycanda atılacaq. Bu da Azərbaycanın yeni bir uğru

deməkdir. Vətənimizdə keçirilən Avropa Oyunlarına məsul olan Təşkilat Komitəsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə yaradıldı. Təşkilat komitəsinə Azərbaycanın birinci xanımı, Azərbaycan Respublikasının Milli Olimpiya Komitəsinin İcraiyə Komissiyasının üzvü, YUNESCOnun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva sədrlik edir. Bu geniş miqyaslı tədbirə 50 ölkədən 20 idman növü üzrə 6000-dən çox idmançı vəsiqə alıb. Bir cox idman növünü əhatə edən ilk Avropa Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi dövlətimizin iqtisadi sahədə uğurlarını, mədəni əlaqələrdə möhkəmliyini, tarixən qonaqpərvərliyini bir daha sübut edir. İnkişaf etmiş hər bir dövlət üçün istənilən halda tərəfdaş olan Azərbaycan bu tədbirə ev sahibliyi etməsilə bu gündən sabaha geniş yollar açmaqdadır.

Bakı—2015 Avropa

Oyunlarının rəsmi loqosu 16 iyun 2014 tarixində elan edilmişdir. Adəm Yunusovun tərtib etdiyi loqo rəmzi mənə çalarlarına görə daha zəngin tərtibata malik olduğu üçün qəbul edilmişdir. Simurq quşu, alov, su, nar və xalı ev sahibi olan Azərbaycanın qədim və müasir mədəniyyətini, təbii gözəlliklərini, sürətlə inkişaf edən iqtisadiyyatını təsvir edir. Azərbaycanın tarixən zəngin təbii və mədəni irsə malik olduğunu vurğulayır.

Azərbaycan təbiətinin zənginliyi, rəngarəngliyi, təkrarsızlığı Bakı—2015 Avropa Oyunlarının rəsmi simvolunda da əksini tapmışdır. Təbiətin gözəllik mücəssəməsi olan ceyran, zəngin təbiətimizin bol-bərəkət rəmzi olan, folklorumuzda birliyi tərənnüm edən nar təsviri rəsmi simvol olaraq seçilmişdir.

(Ardı 4-cü səhifədə).